

De Coherentiecirkel

De Coherentiecirkel geeft inzicht in interactiepatronen in een netwerk, en aanwijzingen voor wat iemand kan doen wanneer die interactie niet vitaal is.

Is er **vitale ruimte**, dan zijn mensen bereid om zich voor het netwerk in te zetten, en af te stemmen op wat het netwerk nodig heeft. Vitale ruimte genereert energie.

Vitale ruimte heeft voeding nodig. **Ruil, uitdaging, structuur en dialoog** geven voeding.

Constructieve patronen wisselen elkaar vanzelf af.

De **as van de inhoud**: tussen het herkennen van **overeenkomsten** en het zien van **verschillen** kun je nieuwsgierig zijn en leren.

zich gedragen naar verwachtingen en risico's vermijden

er is bereidheid om van elkaar te leren

de inzet levert voldoende op

zich terugtrekken en invloed van anderen minimaliseren

behoefte aan **opschudding**: verwarring maakt nieuwsgierigheid los

de **nar** zegt met humor wat anderen heimelijk denken

de **profeet** zegt met gezag waar het op staat

De **as van de relaties**: tussen de authentieke inzet van het **ik** en de afstemming op het **wij** is interactie bevredigend.

behoefte aan **veiligheid**: pas daarna ontstaat ruimte om te experimenteren

de **onderzoeker** creëert ruimte voor experimenten

de **activist** maakt het de dominante partij onmogelijk anderen te negeren

Niet meer durven bewegen en klagen over anderen die dit veroorzaken

er zijn taken, afspraken en regels om het onderlinge verkeer te regelen

er is een prikkel om kwaliteit in te zetten

positie veroveren in het netwerk, ten koste van die van anderen

behoefte aan **inspiratie**: nieuw inzicht leidt tot andere afweging

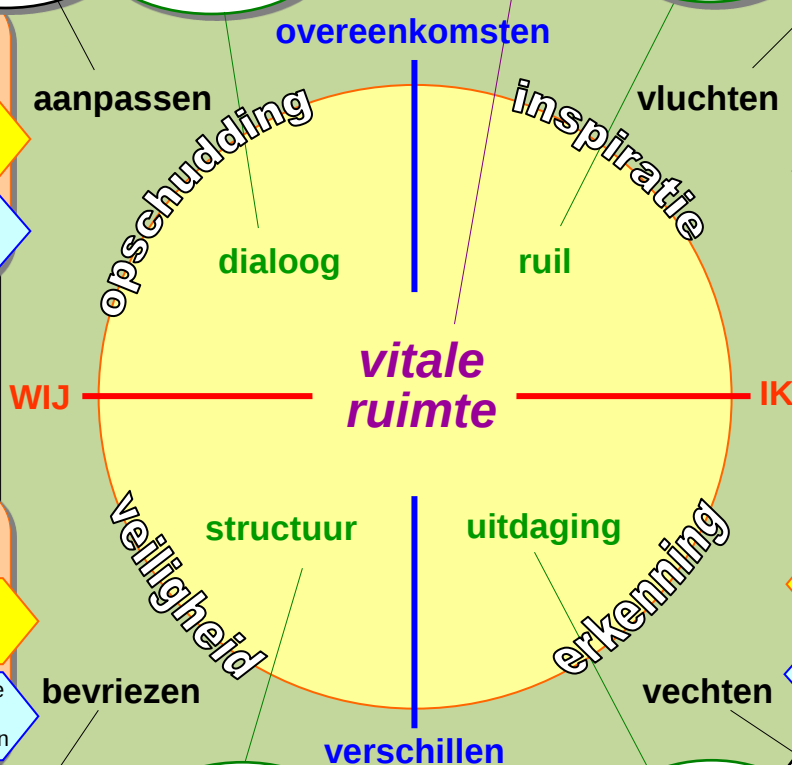
de **inspirator** laat zien wat mogelijk is

de **regelgever** stelt condities vast

behoefte aan **erkenning**: pas daarna ontstaat ruimte om aan anderen aandacht te geven

de **bemiddelaar** luistert, en zoekt naar werkbare verhoudingen

de **strateg** ontnemt partijen het uitzicht op winnen

Vragen voor de eigen situatie:

- 1] Is de interactie vitaal (*binnen*) of niet (*buiten*)?
- 2] Wat krijgt aandacht: dat wat verbindt (*boven*) of dat wat onderscheidt (*onder*)?
- 3] Staat in de interactie het 'ik' (*links*) of het 'wij' (*rechts*) voorop?
- 4] Wat heeft men het meest nodig voor vitale interactie?
- 5] Welke warme interventie kan hier effectief zijn?
- 6] Is hier een koude interventie nodig, en zo ja, welke?

Bij onvoldoende vertrouwen kunnen mensen **vluchten, vechten, bevriezen** of zich **aanpassen**. Deze niet verbonden patronen genereren geen energie.

Defensieve patronen escaleren.

warme interventies stimuleren anderen om van gedachten te veranderen

koude interventies dwingen anderen om van positie te veranderen

Bronnen:

Wielinga, H.E. (2001): *Netwerken als levend weefsel. Een studie naar kennis, leiderschap en de rol van de overheid in de Nederlandse landbouw sinds 1945*. Dissertatie Wageningen Universiteit. Uitgeverij Uilenreef, 's Hertogenbosch.
Zaalmink, B.W., Smit, C.T., Wielinga, H.E., Geerling-Eiff, F.A., Hoogerwerf, L. (2007): *Netwerkgereedschap voor vrije actoren. Methoden en technieken voor het succesvol begeleiden van netwerken*. Wageningen Universiteit en Research.